

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 27. marraskuuta 2023
(OR. en)

15575/23

EMPL 567
SOC 792
ANTIDISCRIM 189
FIN 1177

YHTEENVETO ASIAN KÄSITTELYSTÄ

Lähettiläjä:	Neuvoston pääsihteeristö
Vastaanottaja:	Valtuuskunnat
Ed. asiak. nro:	15364/23
Asia:	Neuvoston päätelmät Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksesta 20/2023: "Vammaisten henkilöiden tukeminen"

Valtuuskunnille toimitetaan liitteenä neuvoston päätelmät asiakohdassa mainitusta aiheesta. Ne hyväksyttiin 27. marraskuuta 2023 pidetyssä TSTK-neuvoston istunnossa.

Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus 20/2023:**”Vammaisten henkilöiden tukeminen”****Neuvoston päätelmät****EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka**

1. PANEE MERKILLE 12. lokakuuta 2023 julkaistun Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen ”Vammaisten henkilöiden tukeminen – EU:n toiminnan käytännön vaikutus on vähäinen”¹, joka on saatavilla myös kehitysvammaisille henkilöille selkokielisenä versiona.
2. VAHVISTAA, että on tärkeää tukea vammaisia henkilöitä kaikkialla Euroopan unionissa vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevan YK:n yleissopimuksen, jäljempänä ’vammaisyleissopimus’, mukaisesti. Kyseinen sopimus tuli voimaan EU:ssa 22. tammikuuta 2011, ja kaikki jäsenvaltiot ovat allekirjoittaneet ja ratifioineet sen.
3. KOROSTAA, että kaikilla Euroopan unionin kansalaisilla on oikeus vapaasti liikkua ja oleskella Euroopan unionin alueella sekä oikeus suojaan vammaisuuteen perustuvalta syrjinnältä².
4. PALAUTTAA MIELEEN komission antamassa vammaisten henkilöiden oikeuksia koskevassa strategiassa 2021–2030 vahvistetun sitoumuksen parantaa vammaisten henkilöiden elämää Euroopan unionissa. Euroopan unionin neuvosto ja neuvostossa kokoontuneet jäsenvaltioiden hallitusten edustajat panivat merkille ja hyväksyivät kyseisen strategian, sanotun kuitenkin vaikuttamatta neuvoston ja jäsenvaltioiden tulevaan kantaan strategian täytäntöönpanoa koskevista konkreettisista aloitteista³.

¹ Erityiskertomus ja sen selkokielinen versio ovat saatavilla tilintarkastustuomioistuimen verkkosivustolla osoitteessa <http://eca.europa.eu>.

² Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 19 ja 21 artikla.

³ Asiak. 9749/1/21 REV 1.

5. PALAUTTAA MIELEEN, että Euroopan komissio esitti strategiassaan kattavan ja kunnianhimoisen kehiksen, jonka tarkoituksena on parantaa vammaisten henkilöiden elämää EU:ssa ja sen ulkopuolella ja edistää vammaisyleissopimuksen täytäntöönpanoa. Strategian tavoitteena on auttaa varmistamaan, että kaikki vammaiset henkilöt voivat nauttia ihmisoikeuksistaan ja että heillä on yhtäläiset mahdollisuudet ja he voivat osallistua tasavertaisesti yhteiskuntaan ja talouteen ja että he voivat liikkua vapaasti Euroopan unionissa ilman syrjintää.
6. KOROSTAA kaikissa jäsenvaltioissa vammaisten henkilöiden tilanteen parantamiseksi toteutettujen ponnistusten ja toimenpiteiden merkitystä ja komission roolia prosessin tukemisessa, mutta VAHVISTAA samalla, että jäsenvaltioilla on keskeinen vastuu tällä alalla.
7. KOROSTAA, että vammaisia henkilöitä, myös vammaisia naisia ja tyttöjä tukevien kokonaisvaltaisten politiikkojen täytäntöönpano kaikkialla EU:ssa tekee EU:sta osallistavamman ja yhteiskunnasta oikeudenmukaisemman ja tasa-arvoisemman.
8. KATSOO, että vammaisten henkilöiden oikeuksien takaamiseen tähtäävien toimien toteuttaminen on ensisijaista Euroopan unionin tulevaisuuden kannalta ja auttaa vähentämään työllisyyseroja ja vammaisiin henkilöihin kohdistuvaa köyhyysriskiä.
9. VAHVISTAA, että Euroopan unionissa ja sen jäsenvaltioissa on tärkeää toteuttaa vammaisyleissopimuksen mukaisesti täysi esteettömyys, joka on osallistavan ja tasapuolisen yhteiskunnan ennakoedellytys.
10. PAINOTTAA Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomuksen 20/2023 tärkeyttä ja merkitystä.

11. PANEE MERKILLE erityiskertomuksessa esitetyt loppusuositukset, joiden mukaan komission olisi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen näkemyksen mukaan erityisesti
- a) hankittava eri puolelta Euroopan unionia enemmän kattavuudeltaan, keräämistiheydeltään ja tarkkuudeltaan vertailukelpoisia tietoja vammaisten henkilöiden tilanteesta, niin että näitä tietoja voidaan käyttää yhtenä lähteenä mitattaessa, kuinka vaikuttavaa ja tuloksellista vammaisten henkilöiden yhtäläisten oikeuksien varmistamiseen tähtäävä EU:n politiikka on
 - b) edistytävä asiaa koskevan EU:n lainsäädännön tarkistamisessa ja hyväksymisessä, jotta varmistettaisiin vammaisyleissopimuksen noudattaminen,
 - c) edistettävä vammaisaseman vastavuoroista tunnustamista EU:n jäsenvaltioissa tapahtuvan lyhytaikaisen oleskelun osalta toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita noudattaen,
 - d) mitattava edistymistä vammaisten henkilöiden työllistämisessä EU:n toimielimissä ja raportoitava siitä säännöllisesti tietosuoja sääntöjä täysimääräisesti noudattaen vertailemalla omia tietojaan vertailukelpoisiin tietoihin EU:n tasolla ja mahdollisuuksien mukaan myös jäsenvaltioiden tasolla.

KEHOTTA EUROOPAN KOMISSIOTA erityiskertomuksen suositukset huomioon ottaen

12. pyrkimään yhdessä jäsenvaltioiden kanssa poistamaan esteet, jotta vammaiset henkilöt voivat nauttia oikeudestaan vapaaseen liikkuvuuteen toissijaisuus- ja suhteellisuusperiaatteita ja jäsenvaltioiden erilaisia järjestelmiä täysimääräisesti noudattaen,
13. tukemaan jäsenvaltioita niiden pyrkimyksissä täyttää vaatimukset, kuten vammaisyleissopimuksen sekä eurooppalaisen ohjausjakson suositusten täytäntöönpanoa koskeva horisontaalinen mahdollistava edellytys, koheesiopolitiikan vuosien 2021–2027 rahastojen täytäntöönpanossa,
14. pyrkimään yhdessä jäsenvaltioiden kanssa hankkimaan vertailukelpoisempia eriteltyjä tietoja vammaisten henkilöiden tilanteesta ja parantamaan tällaisten tietojen laatua.
15. pyrkimään yhdessä muiden EU:n toimielinten kanssa mittaamaan edistymistä vammaisten henkilöiden työllistämisessä EU:n toimielimissä ja raportoimaan siitä.
